

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO.411.002.03.2020

Pani
Renata Papis
Dyrektor Szkoły Podstawowej Nr 4
im. Marii Skłodowskiej-Curie
w Aleksandrowie Łódzkim
al. Wyzwolenia 3
95-070 Aleksandrów Łódzki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/20/002 – Bezpieczeństwo zdrowotne użytkowania boisk przyszkolnych wykonanych ze sztucznej nawierzchni

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Aleksandrowie Łódzkim, 95-070 Aleksandrów Łódzki, al. Wyzwolenia 3 (dalej: Szkoła)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Renata Papis, Dyrektor Szkoły, od dnia 1 września 2019 r. W okresie wcześniejszym, Dyrektorem Szkoły, od dnia 1 września 2012 r., była Jolanta Mistrzak
Zakres przedmiotowy kontroli	Spełnianie norm wymaganych dla granulatu użytego do budowy boisk o sztucznej nawierzchni
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2015 r. do 31 maja 2020 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie, jeżeli zdarzenia mające wówczas miejsce miały wpływ na kontrolowany okres
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Ewelina Dębowska, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/63/2020 z dnia 8 maja 2020 r. (akta kontroli str. 1, 2-9)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Szkoła będąca w latach 2015-2020 użytkownikiem i administratorem boiska piłkarskiego o sztucznej nawierzchni wchodzącego w skład kompleksu zbudowanego w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012” dysponowała wymaganymi atestami potwierdzającymi spełnienie wymogów higienicznych granulatów zastosowanego przy budowie obiektu. W badanym okresie Szkoła nie dokonywała wymiany ani uzupełnienia nawierzchni granulem, natomiast zlecała przeprowadzenie corocznych przeglądów techniczno-konserwacyjnych stanu nawierzchni, w tym mechanicznego czyszczenia granulatów. W próbkach granulatów przebadanych pod kątem zawartości wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, kadmu, ftalanów, migracji określonych pierwiastków nie stwierdzono niezgodności z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów³ oraz w normie 71-3:2019-07⁴.
Wszyscy użytkownicy boiska mieli zapewniony dostęp do instrukcji bezpiecznego użytkowania obiektu i mogli zapoznać się z zasadami korzystania z niego.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Spełnienie norm wymaganych dla granulatów użytego do budowy boisk o sztucznej nawierzchni

Opis stanu faktycznego

Boisko do piłki nożnej będące przedmiotem kontroli zostało wybudowane przez Gminę Aleksandrów Łódzki w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012” w 2008 r. i przyjęte 8 października 2008 r. do użytkowania i administrowania przez Szkołę.

W trakcie budowy boiska zastosowano granulat gumowy SBR jako podkład pod nawierzchnię oraz granulat EPDM jako posypkę wzmacniającą nawierzchnię ze sztucznej trawy. W okresie od zakończenia budowy boiska do 31 maja 2020 r. Szkoła nie zlecała wymiany bądź uzupełniania nawierzchni granulem SBR i/lub EPDM. Natomiast w okresie objętym kontrolą na zlecenie Szkoły dokonywano corocznych przeglądów techniczno-konserwacyjnych obiektu Orlik obejmujących m.in. oczyszczenie wierzchniej warstwy boiska z zanieczyszczeń, spulchnienie i wyrównanie materiału wypełniającego sztuczną trawę, mechaniczne czyszczenie granulatów oraz szczotkowanie nawierzchni. W latach 2015-2019 Szkoła na ten cel poniosła wydatki w łącznej wysokości 16.626,54 zł, z czego odpowiednio w kolejnych latach – 2.000 zł; 1.240,92 zł; 1.841,62 zł; 10.049 zł⁵ i 1.495 zł.

(akta kontroli str. 103-106, 111-124, 125-158)

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Rozporządzenie (WE) NR 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywę Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE; Dz.U. W.E. Nr 396 z 30.12.2006, s. 1, ze zm., dalej: rozporządzenie REACH.

⁴ „Bezpieczeństwo zabawek – Część 3: Migracja określonych pierwiastków”.

⁵ W 2018 r. oprócz standardowego corocznego przeglądu technicznego, wymieniono komplet siatek wyłapujących piłki oraz siatki w bramkach.

Granulat pobrany z boiska nie wykazał przekroczeń dopuszczalnych norm dotyczących zawartości wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, kadmu, ftalanów, migracji pierwiastków określonych w rozporządzeniu REACH oraz normy PN-EN 71-3.

(akta kontroli str. 159-162)

Dyrektor Szkoły dysponowała atestami higienicznymi zastosowanych granulatów wydanymi przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny⁶: atest higieniczny nr HK/B/1095/01/2007 z dnia 6 sierpnia 2007 r., atest higieniczny nr HK/B/1202/01/2007 z dnia 16 sierpnia 2007 r. oraz atest higieniczny nr HK/B/1051/01/2008 z dnia 11 lipca 2008 r.

(akta kontroli str. 103-106)

Szkoła nie dysponowała ekspertyzami ani informacjami na temat materiałów używanych do produkcji nawierzchni boisk ze sztucznej trawy wypełnionej granulatem i ich oddziaływania na człowieka. Nie zlecała również przeprowadzenia analiz dotyczących bezpieczeństwa zdrowotnego nawierzchni, ponieważ – jak wyjaśniła Dyrektor Szkoły – uznano, że atesty przedstawione przez wykonawcę i przekazane przez inwestora przy przejmowaniu przez Szkołę obiektu w użytkowanie, stanowiły wystarczającą gwarancję braku negatywnego wpływu nawierzchni na zdrowie użytkowników boiska.

(akta kontroli str. 163)

W okresie objętym kontrolą do Szkoły nie wpłynęły skargi, wnioski ani petycje dotyczące szkodliwego wpływu granulatu użytego do budowy boiska na zdrowie uczniów bądź innych osób korzystających z boiska.

(akta kontroli str. 102)

Szkoła dysponowała instrukcją eksploatacji i utrzymania obiektu opracowaną przez wykonawcę robót budowlanych. Ponadto w Szkole został opracowany Regulamin porządkowy korzystania z kompleksu boisk sportowych Orlik, który był udostępniony wszystkim użytkownikom obiektu poprzez wywieszenie przy wejściu na jego teren. Regulamin nie zawierał informacji o możliwym szkodliwym oddziaływaniu granulatu na zdrowie.

(akta kontroli str. 107, 108-109, 110)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

⁶ Do 2007 r. Państwowy Zakład Higieny.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Łódź, 14 lipca 2020 r.

Kontroler
Ewelina Dębowska
inspektor k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
podpis

